

Statusnotat - Genopretning af Myndighedsområdet i Børn, Unge og Familieafdelingen

Børn, Unge og Familieområdet er gennem 2 omgange, hhv. i april 2011 og april 2012, tilført midlertidige ressourcer som følge af øget arbejdspress. 2 stillinger er bevilget frem til udgangen af november 2013 og yderligere 2 stillinger er bevilget frem til maj 2014, finansieret ad forskellig vis.

Med dette statusnotat redegøres for den aktuelle status på situationen i afdelingen, idet der ønskes en politisk stillingtagen til den fremtidige normering af Myndighedsområdet for udsatte børn og unge i Varde Kommune.

Indledning

Myndighedsområdet i Børn, Unge og Familieafdelingen har gennem de senere år gennemgået en omstilling med fokus på udvikling og styring af området. Der er vedtaget politisk serviceniveauer på anbringelsesområdet, som har været med til at sikre pejling og styring på, i hvilken retning området skal udvikle sig, og der er i høj grad levet op til det politisk formulerede ønske om, at der skulle sikres økonomisk styring af området.

Området er, med baggrund i omstillingsarbejdet, lykkedes i bestræbelserne på at sikre styring af området, herunder et opgør med de tidligere konstante behov for tillægsbevillinger, som har været gældende for området såvel i Varde Kommune som på landsplan. Sideløbende hermed har afdelingen gennemgået et stort udviklingsarbejde, hvor fokus har været på udvikling af nye tiltag og tilbud for gruppen af børn og unge med særlige behov samt nye tiltag med henblik på at sikre sammenhængen og samarbejdet med det øvrige børne- og ungeområde i Varde Kommune.

Med ovennævnte initiativer er der sket en stor udvikling og udvidelse af hele leverandørområdet i Varde Kommune. Med færre anbringelser af udsatte børn og unge har der været fokus på udvikling af lokalforankrede forebyggende hjælpeforanstaltninger til udsatte børn og unge, hvilket har medført en kraftig udvidelse af antallet af forebyggende foranstaltninger og dermed også antallet af ansatte på dette område. En udvikling der, ikke i samme grad, har gjort sig gældende på konto 6-området.

På Myndighedsområdet har der dels været fokus på de store reformer af området, Anbringelsesreformen og senest Barnets Reform, men i lige så høj grad en omstilling til at arbejde på nye måder jf. de politiske pejlemærker for området. Der er fokus på inddragelse, samarbejde og ikke mindst udvikling af lokalt forankrede tiltag til sikring af det enkelte barn/den enkelte unge.

Dette kræver nye metoder i arbejdet og der har været/er således et stort fokus på at forbedre hele undersøgelsesarbejdet, men også de metoder hvor der er fokus på inddragelse og opfølgning.

Fokus har rettet sig mod at sikre en kobling mellem faglig udvikling, økonomisk styring og kvalitative løsninger for børn, unge og deres familier.

På landsplan har der været et stort fokus på børne- og ungeområdet, primært med baggrund i eksempler på svigt i hjælpen til udsatte børn og unge. Der har ikke været levet op til de krav, der er stillet i lovgivningen, og dette gælder både i dagtilbud, skoler, forvaltninger osv. Alt for mange børn har levet under dårlige forhold, uden at professionelle har været opmærksomme og grebet ind.

Når sådanne sager dukker op, betyder det naturligt, at alle kommuner stiller sig selv spørgsmålet: Kunne noget sådan også ske her? Og der kommer et naturligt fokus på at kigge området nærmere i sømmene.

Genopretningsplan for Myndighedsområdet

Varde Kommune har på denne baggrund udarbejdet en genopretningsplan for Myndighedsområdet i Børn, Unge og Familieafdelingen. En plan som dannede udgangspunkt for den sidste opnormering af området. På dette tidspunkt oplevede afdelingens medarbejdere et stigende arbejdspress og flere sygemeldinger med arbejdsbelastning som begrundelse.

Igennem ca. et år er der arbejdet med målrettet med at "genoprette" området for at sikre fortsat overholdelse af lovgivningen og fokus på kvalitet i sagsbehandlingen og fremadrettede løsninger.

Af konkrete initiativer kan nævnes øget og skærpet ledelsestilsyn, vejledning og coaching af den enkelte, tydeliggørelse af kompetencefordeling, teamsamarbejde, tilførsel af faglig koordinator på området, generel kompetenceudvikling etc.

Sideløbende med dette arbejde fik afdelingen i september 2012 besøg af Arbejdstilsynet. Et besøg som resulterede i, at Arbejdstilsynet gennemførte en række samtaler med medarbejdere og ledere. Resultatet heraf var en rapport som tydeliggjorde en række arbejdsmiljømæssige udfordringer på de forskellige områder afdelingen varetager. Mange medarbejdere oplevede et stort arbejdspress i dagligdagen og manglende tid til at udføre arbejdet samt behov for faglig ledelse. Sideløbende hermed gav Arbejdstilsynet et pålæg om målrettet arbejde med at forebygge de følelsesmæssige belastninger af at arbejde med udsatte børn og unge.

Fortsatte udfordringer

Screening og analyse af børnesager i Børn, Unge og Familieafdelingen

Som et led i genopretningsplanen er der foretaget en analyse og gennemgang af sager i afdelingen. Der er bevidst truffet valg om "at få øjne på som kommer udefra", hvorfor KLK (KLs Konsulentfirma) har gennemgået omkring 200 sager, heraf særlig analyse af 32 sager.

Grundlæggende vurderer KLK "at der er styr på maskinrummet" – trods fortsatte udfordringer med gennemførelse af de børnefaglige undersøgelser rettidigt."

Følgende forhold fremhæves:

- Modtagelse og håndtering af underretninger er sikker og klar
- Stigende tendens til at anvende faglig sparring i team og drøftelser med ledelse
- Der ses et stigende antal børnefaglige undersøgelser/opdateringer samt anvendelse af børnesamtaler

- I de alvorligste sager handles med både tydelighed, faglig intensitet og hurtighed

Herudover anbefales en række faglige læringstemaer og fremtidige indsatsområder:

- Behov for justering af interne regler/instrukser
- tydelighed og fælles forståelse af hvornår der anvendes sparring, supervision og faglig ledelse
- støtte og sparring i tvangssager
- fokus på tydelig og forståelig kommunikation fra socialrådgiveren
- fortsat udvikling af fleksible tilbud som foranstaltningsløsninger
- fokus på at afslutte sager når formål med foranstaltning er nået
- fortsat udvikling af samarbejdet med almene tilbud, - dagtilbud, skoler, fritidstilbud og efterskoler
- tydelighed og indgriben i "lukkede" familier

Der anbefales ligeledes model for socialfaglig egenkontrol – skitse til kompetenceudviklingsmodel således at der sker en grundig gennemgang af resterende sager. Dette arbejde er igangsat og er færdiggjort primo september 2013.

Afsluttende anbefalinger fra KLK

- Forenkling af sagsarbejde og dokumentation
- Behov for generel sanering af interne regler og aftaler
- Underretninger og tidlige forløb

Anbefalinger fra KLK indarbejdes i udviklingsplan for Myndighedsområdet.

Udviklingen i antal sager

Myndighedsområdet oplever fortsat stigende arbejdsbelastninger som følge af flere sager og langt flere forebyggende foranstaltninger til udsatte børn og unge.

Dette er en udvikling som ses på landsplan, og som delvis vurderes at være en følge af medieopmærksomhed, der har været på området som følge af enkeltsager. Det er i denne forbindelse vigtigt at sige, at en underretning ikke er ensbetydende med en ny sag, men alligevel medfører underretningen, at socialrådgiveren skal ind og undersøge en række forhold knyttet til den aktuelle underretning og naturligvis betyder stigningen i underretninger også nye børnesager.

Af nedenstående tabel ses udviklingen i antal underretninger i Varde Kommune:

Statistik underretninger

Total

	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	
2010					
2011	149	124	131	238	642
2012	257	234	201	236	928
2013	284				
2014					
2015					

Kvalitet i sagsbehandlingen

Der er med de store reformer på området kommet skærpede krav til undersøgelsesarbejdet, til inddragelse af diverse parter, til børnesamtaler, til opfølgningen etc. I den offentlige debat er det blevet påpeget, at socialrådgiverne sidder med for mange børnesager til at kunne leve op til de mange krav.

Hvor mange sager den enkelte kan varetage, er til en vis grad individuelt og afhængigt af indholdet i den enkelte sag, den enkeltes erfaringsgrundlag, kompetencer etc. Dansk socialrådgiverforening har vejledende tal, men et præcist bud, er der nok meget få som vil komme med.

Med det nuværende sagsniveau vurderes det ikke længere muligt, på tilfredsstillende vis, at opfylde de krav der stilles til kvaliteten i sagsbehandlingen, ej heller at opfylde lovens minimumskrav. Et højt sagspres har yderligere den risiko, at der sker for sene handlinger i forhold til den enkelte familie med den risiko, at der sker uhensigtsmæssige dyre foranstaltninger/anbringelser.

I forbindelse med udarbejdelse af denne status er indhentet talmateriale fra omkringliggende kommuner med henblik på en sammenligning. Det skal agttages, at der kan være vanskeligheder med en fuldstændig sammenligning, da data kan være opgjort lidt forskelligt, men det giver en pejling af niveauet. Tallene er indhentet pr. telefon med relevante ledere fra nedennævnte kommuner. Disse fremgår af nedenstående:

Antal børne-/familiesager i omkringliggende kommuner

Kommune	Antal sager
Ringkøbing/Skjern Kommune	Vejledende 37 familiesager. Kategorisering af sagstynge i 1, 2, 3 hvor kategori 1 tæller for 1,5 sag
Billund Kommune	Sager er fordelt i Modtagelsesteam, undersøgelsesteam og handleteam. Handleteam har 45 børnesager (og ingen børneundersøgelser) Derudover et antal socialrådgivere som alene har til opgave at udarbejde undersøgelser. Det oplyses, at den enkelte socialrådgiver på årsbasis kan nå 50 – 55 undersøgelser
Vejen Kommune	35 – 50 børnesager (svinger meget)
Esbjerg Kommune	37 børnesager på en fuldtidsstilling
Haderslev Kommune	Vejledende 45/46 sager på en fuldtidsstilling.(og ingen undersøgelser da opgaven er placeret andetsteds) Undersøgelsesteamet har stor venteliste som der pt. arbejdes på at få nedbragt.
Varde Kommune	48 børn på en fuldtidsstilling hvor rådgiverne også varetager undersøgelsesarbejdet

Som det fremgår af ovenstående er der stor variation i antal sager og i den måde hvor arbejdet er organiseret på.

Varde Kommune ligger højt på antal sager på trods af, at området i dag er tilført 4 midlertidige stillinger. Skeler vi til vores nabo mod syd er der en væsentlig forskel fra henholdsvis 37 børnesager i Esbjerg til 48 i Varde.

Befolkningstal pr. 1.4.13 iflg. Danmarks Statistik 0 -22 år sammenholdt med normering:

	Varde	Billund	Haderslev	Ringkøbing Skjern	Esbjerg
I alt	14.253	7.592	15.554	16.681	64.470
Fuldtidsstillinger Antal myndigheds- rådgivere	18,69	12,00	17,00	13,60	55,00
Antal ledelse	1,00	0,00	1,00	1,00	3,00
Antal team- /fagkoordinatorer	0,00	1,50	2,00	3,00	4,00
I alt normering til området	19,69	13,50	20,00	17,60	62,00
Antal indbyggere pr. fuldtidsstilling	723,87	562,37	777,70	947,78	1039,84

Vejen kommune er trukket ud af sammenligningen, da der er sagsovergang til anden afdeling ved det 16. år.

Tabellen viser en stor variation i befolkningstal sammenholdt med normering, og selvom Varde Kommune ligger forholdsvist lavt i indbyggertal sammenholdt med normering, kan det konstateres, at presset er højt på den enkelte socialrådgiver i Varde, når vi kigger på antal børnesager.

Scenarier ved ændring af sagstal:

Ved sagsopgørelsen pr. marts 2013 har en socialrådgiver i gennemsnit 34 familier med 48 børn (fuldtidsstillinger).

I nedenstående tabeller er taget udgangspunkt i forskellige scenarier for normering/antal sager. Tabellerne tager udgangspunkt i antal familiesager/antal børnesager pr. fuldtidsstilling:

Antal familier pr. myndighedssocialrådgiver:	28 familier	30 familier
Omregnet til normeringsbehov myndighedssocialrådgivere	22,50	21,00
Afsat i budgettet til opgaven	14,88	14,88
Normeringsbehov	7,62	6,12

Antal børnesager pr. myndighedssocialrådgiver:	35 børn	40 børn
Omregnet til normeringsbehov myndighedssocialrådgivere	25,09	21,95
Afsat i budgettet til opgaven	14,88	14,88
Normeringsbehov	10,20	7,07

Økonomiske konsekvenser

Ved 30 familiesager pr. fuldtids socialrådgiver:

- Opnormering på 6,12 fuldtidsstilling i år 2014 svarende til 2.386.800 kr.

Ved 40 børnesager pr. fuldtids socialrådgiver:

- Opnormering på 7,07 fuldtidsstilling i år 2014 svarende til 2.757.300 kr.